

Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från motorsportbanor, halkövningsbanor och banor för provning av motordrivna fordon [till 2 kap. och 26 kap. 19 § miljöbalken];

NFS 2004:16

Utkom från trycket
den 22 december 2004

beslutade den 9 december 2004.

Dessa allmänna råd omfattar Naturvårdsverkets ansvarsområde som tillsynsvägledande myndighet vad gäller miljöbalkens tillämpning.

Råden är avsedda att ge vägledning om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått om störning av buller från främst permanenta sport-, halkövnings- eller provningsbanor för motordrivna fordon (nedan benämnt motorbanor)

Med anläggning för motorsport avses i dessa råd en anläggning för träning, tävling eller uppvisning i motorsportverksamhet.

Med anläggning för halkövning eller provning av motordrivna fordon avses i dessa råd en anläggning för halkövning, fordons- och trafikutbildning eller en annan anläggning för testkörning eller provkörning av fordon.

Råden kan också ge vägledning om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått om störning av buller från andra verksamheter såsom

- anläggning för uppvisning eller demonstration av fordon
- anläggning för radiostyrda bil-, båt- och flygmodeller.

Till 2 kap. 2 § och 26 kap. 19 § miljöbalken

Kunskapsunderlag

Verksamhetsutövaren till en anläggning där buller från motorbana uppkommer bör genom bullerberäkningar eller bullermätningar samt omgivningskartläggning ta fram underlag för bedömning av störningspåverkan för omgivningen.

Bullerberäkningar ger oftast ett mera tillförlitligt resultat än mätningar och bör därför i första hand komma i fråga. Naturvårdsverket har i Meddelande 8/1983, Buller från motorsportbanor – Beräkningsmodell, presenterat ett beräkningsförfarande.

Bullermätningar bör också genomföras för att kontrollera ljudnivåer i omgivningen från en motorbana. Naturvårdsverket har i rapport 5417, Metod för immissionsmätning av externt industribuller, angett de krav som kan ställas vid en bullermätning. Mätmetoden bör i tillämpliga delar kunna användas vid mätning av högsta ljudnivåer från motorbanor.

Bullerberäkningar och bullermätningar bör utföras av en person som har erforderlig kunskap om beräknings- eller mätmetodik för att tillräcklig noggrannhet i bedömningsunderlaget skall tillförsäkras.

Närmare vägledning rörande ljudnivåmätningar framgår av bilagan.

För anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet och för verksamhet som har meddelats tillstånd utan att det föreligger tillståndsplikt finns bindande bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter om genomförande av mätningar och provtagningar i vissa verksamheter; NFS 2000:15.

Till 2 kap. 3 § och 26 kap. 19 § miljöbalken

Riktvärden för buller

Följande riktvärden angivna som maximala ljudnivåer i dBA frifältsvärden (tidsvägning; Fast) bör tillämpas vid bedömning om lämplig bullerbegränsning vid motorbanor:

Område	Maximal ljudnivå i dBA "Fast"		
	Helgfri måndag-lördag kl. 07-19	Kväll kl. 19-22 samt sön- och helgdagar kl. 07-19	Natt kl. 22-07
Bostäder för permanent boende och fritidshus (vid fasad)	60	55	Nattetid bör bullrande verksamhet inte förekomma vid motorbanor
Vårdlokaler (vid fasad)	55	50	
Undervisningslokaler (vid fasad)	55	50	
Friluftsområden¹⁾	55	50	

¹⁾ Med friluftsområde avses område i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor och där en låg bullernivå utgör en särskild kvalitet. Bakgrundsnivån är låg och inga andra störande aktiviteter förekommer som t.ex. skjutbanor, fritidsbåttrafik eller skoterleder.

Värdena bör gälla utomhus vid de i tabellen angivna byggnaderna respektive inom friluftsområden. Värdena beräknas som frifältsvärden (ej påverkade av reflexer).

Tillämpningsanvisningar till riktvärdena

Riktvärdena är en utgångspunkt och vägledning för den bedömning, som görs i varje enskilt fall. Särskilda skäl kan medföra att avsteg kan behöva göras, såväl uppåt som nedåt, från de angivna riktvärdena. Hög eller låg verksamhet vid banan kan vara ett sådant skäl till avsteg. Vid nyanläggning av motorbana bör riktvärdena innehållas med god marginal.

Vid motorbanor med mycket lågt utnyttjande (mindre än 10 verksamhetsdagar per år) bör ett något högre riktvärde få gälla. Detta bör också kunna

vara fallet vid enstaka tävlingstillfällen eller vid provning eller uppvisning av motorfordon.

Riktvärdena bör avse de högsta ljudnivåer som uppkommer vid körning med de fordon som alstrar högst ljudnivåer. Sammanlagringseffekter vid samtidig start eller körning med flera fordon bör ingå i riktvärdet. Även andra ljud än motorbuller såsom ljud från högtalaranläggningar bör ingå i riktvärdesbedömningen. De högsta ljudnivåer som typiskt uppkommer vid verksamhet vid anläggningen bör ingå i bedömningen.

Buller från trafik till och från anläggningen bör bedömas efter de riktvärden som gäller för trafikbuller.

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Nya anläggningar

Vid lokalisering av ny motorbana bör genom lämplig bullerutredning klarläggas vilka bullernivåer som kan uppkomma för omgivningen. Beräkningen bör främst avse de fordon och verksamheter som alstrar de högsta momentana ljudnivåerna. Vid banor där flera verksamhetsgrenar förekommer är det lämpligt att redovisa de högsta ljudnivåer som uppkommer för varje verksamhetsgren samt de planerade verksamhetstiderna för de olika verksamheterna. Bullerutredningen bör kunna klarlägga att lokaliseringen innebär att de angivna riktvärdena för högsta ljudnivå inte överskrids vid planerade verksamheter och verksamhetstider.

Skyddsåtgärder

Risk för överskridande av angivna riktvärden för buller bör anses som ett skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Såväl åtgärder på fordon som vid banan bör övervägas.

Åtgärder på fordonen bör kunna avse högre krav på avgasljuddämpning på de fordon som orsakar ljudnivåer som medför överskridande av riktvärde. Förbud mot vissa fordonskategorier bör också kunna komma ifråga för att komma ner till acceptabla ljudnivåer.

Åtgärder vid banan bör kunna avse anläggande av ljuddämpande skärmar eller vallar. Vid banor där gemensam start för flera fordon förekommer uppnås i allmänhet de högsta ljudnivåerna vid startsträckan. Om störningskänsliga områden exponeras av buller från startområdet bör detta åtgärdas genom bulleravskärmningar. Avskärmning av andra delar av banan bör också kunna bli aktuellt. Avstängning av den del av banan som orsakar högst ljudemissioner bör också kunna övervägas om inte avskärmning kan komma ifråga. Som underlag för verkamma skyddsåtgärder vid banan bör en bullerutredning genomföras.

Tidsbegränsningar

Verksamheten på en motorbana bör bedrivas så att bullerstörning till omgivningen begränsas genom att verksamheten så långt möjligt förläggs till mindre störningskänslig tid. Då verksamhet under kvällstid, söndagar och

NFS 2004:16

helgdagar medför större störning bör, förutom att ett lägre riktvärde tillämpas under dessa tider, även en lämplig begränsning av verksamheten kunna anges.

Dessa allmänna råd börjar gälla den 1 januari 2005 och samtidigt upphävs allmänna råd (RR 1975:6), Riktlinjer för buller från motorsport- och bilprovsningsbanor.

Naturvårdsverket

MATS OLSSON

Allan Nilsson
(Enheten för markanvändning och
Vattenverksamhet)

Ljudnivåmätningar i omgivningen till motorbana

Mätningar av buller från en motorbana kan utföras som komplettering till beräkningar av ljudnivåer för omgivningen eller för kontroll av ljudnivån i mätpunkter då omständigheterna ger osäkra beräkningsresultat.

För uppmätning av ljudnivåer i anslutning till en motorbana hänvisas i tillämpliga delar till Naturvårdsverkets publikation rapport 5417, Metod för immissionsmätning av externt industribuller.

Anvisning för mätning av referensljudnivå

För att kunna användas vid en bullerberäkning enligt Naturvårdsverkets beräkningsmodell (Meddelande 8/1983) måste källstyrkan för aktuellt fordon uppmätas med den metod för referensljudnivån som förutsätts i beräkningsmodellen. En mätning av referensljudnivå bör göras på 10 meters avstånd från förbipasserande fordon under fullgasacceleration och utan hänsyn till reflexer från marken (=ljudnivå i ”fri rymd”). För att uppfylla villkoret ”fri rymd” kan mikrofonen placeras på marken som skall bestå av hård yta, varefter reflexionstillskottet från marken reduceras genom att 6 dB subtraheras från det uppmätta värdet. Alternativt kan mätningen utföras med två mikrofoner - en placerad på måthöjden 1,2 m och en placerad på marken på hårt underlag. Differensen mellan mätvärdena subtraheras från det värde som erhålls från mikrofon på marken. Mätningen bör upprepas ett antal gånger för att få högsta ljudnivå från fordonet och då på den sida av fordonet som ger högst nivå. Den uppmätta referensljudnivån används vid beräkning av ljudnivån enligt beräkningsmodellen.